

Langs hooglanden en historie

Rail away treint vandaag over de noordelijkste spoorlijn van Groot-Brittannië, de Far North Line in Schotland. De hooglanden hier kennen een enerverende geschiedenis.

Bewoners tref je nauwelijks aan in het noordelijkste stuk van Schotland, oogverblindende natuur des te meer. Het maakt een rit met de Far North Line onvergetelijk. De 250 kilometer lange treinreis van Inverness naar kustplaats Thurso voert de camera's van *Rail away* langs grillige bergketens, uitgestrekte moerassen, woelige baaien, groene valleien en imposante kastelen. Hoe noordelijker de trein komt, hoe ruiger het landschap. De Far North Line werd in 1874 in gebruik genomen en bestaat grotendeels uit enkel spoor. Alleen op de stations kunnen de dieseltreinen elkaar passeren. In eerste instantie was de spoorlijn bedoeld voor het vervoer van hout en vis, veel passagiers werden niet verwacht. Dat is de laatste decennia veranderd. Behalve natuurliefhebbers trekt de trein ook mensen die geïnteresseerd zijn in de roerige geschiedenis van dit gebied, voornamelijk nazaten van voormalige bewoners. De Schotse Hooglanden raakten ontvolkt door twee historische gebeurtenissen die leidden

tot de zogenoemde Highland Diaspora. Bij Culloden vond op 16 april 1746 de laatste veldslag op Brits grondgebied plaats. Schotse opstandelingen, de Jacobieten, namen het op tegen het Britse regeringsleger. De Britten hakten de slechter bewapende Schotten in de pan. Wie niet sneuvelde, vluchtte. Veel van hen emigreerden naar Noord-Amerika.

Tussen 1750 en 1850 vonden de Highland Clearances – de ontruiming van de Hooglanden – plaats. Omdat ze over wilden gaan gingen op schapenhouderij dwongen landheren pachtende boeren te vertrekken. Dat leidde tot een massale leegloop en nieuwe emigratiegolf. Het eerste deel van dit tweeluik eindigt bij het prachtige Dunrobin Castle, op het privéstation van de Hertog van Sutherland. Die vergaarde zijn overdadige rijkdom grotendeels dankzij deze Clearances. Toch iets om met een goed glas Schotse whisky in een van de vele distilleerderijen in dit gebied bij stil te staan.

► RAIL AWAY 19.55 NPO 2